

### U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **JUDr. T. H.**, bývajúcej v B., zastúpenej JUDr. E. V., advokátkou v B., proti žalovaným **1/ Slovenskej republike – Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky**, Župné nám. č. 13, Bratislava, **2/ Krajskému súdu v Bratislave**, Záhradnícka č. 10, Bratislava, **o zaplatenie 51 000,-- Sk (1 692,89 EUR)**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 27 C 204/2006, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na tomto súde pod sp.zn. 7 Co 48/2009, rozhodol

### t a k t o :

Predsedička senátu 7 Co Krajského súdu v Bratislave JUDr. Mária Hajdínová a sudkyne tohto senátu JUDr. Bianka Gelačíková a JUDr. Katarína Štrignerová **n i e s ú v y l ú č e n é** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 7 Co 48/2009.

### O d ô v o d n e n i e

V konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 27 C 204/2006 a na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 7 Co 48/2009 vo výroku tohto uznesenia uvedené sudkyne odvolacieho senátu (7 Co) Krajského súdu v Bratislave (ktorý bol v súlade so zákonom a s rozvrhom práce určený na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci) doručili predsedníčke označeného krajského súdu písomné oznámenie, v ktorom uviedli, že sú u nich dané skutočnosti, pre ktoré je sudca vylúčený (§ 15 ods. 1 O.s.p.).

Po doručení oznámenia predsedníčka Krajského súdu v Bratislave predložila vec 24. júna 2009 na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 15 ods. 1 veta štvrtá O.s.p. s tým, že sudkyne JUDr. Mária Hajdínová, JUDr. Bianka Gelačíková a JUDr. Katarína Štrignerová (ďalej len "označené sudkyne") nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci pre ich vzťah k účastníkom konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Bratislave (§ 16 ods. 1 O.s.p.) pri posudzovaní dôvodnosti oznámenia označených sudkýň o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimku z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 14 ods. 1 O.s.p.).

Účelom § 14 ods. 1 O.s.p. je prispieť k nestrannému prejednaníu vecí, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska uvedeného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď :

- 1/ k veci (o taký vzťah ide napríklad vtedy, keď sudca má osobný záujem na určitom výsledku konania),
- 2/ k účastníkom konania [o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného alebo relevantného osobného vzťahu (tak pozitívneho alebo negatívneho)],
- 3/ k zástupcom účastníkov (viď vyššie 2/).

Analýza skutočností uvádzaných označenými sudkyňami neumožňuje podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijatie záveru, že tieto sudkyne sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania vecí.

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov. Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca zachovávať k prejednávanému prípadu, účastníkom konania a ich zástupcom vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupku od vecí, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním vecí v súdnom konaní je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnicstva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednávanej veci vyvolala pocity zakladajúce pomer, so zreteľom na ktorý by vznikali pochybnosti o nezaujatosti sudcu. Súčasťou takto vnímaného vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a účastníkom konania je tiež schopnosť vyrovnat' sa vnútorne so situáciou, že niektorého z účastníkov pozná. Aj takáto schopnosť sudcu je totiž neoddeliteľnou súčasťou jeho spôsobilosti vykonávať funkciu sudcu.

V danom prípade z vyjadrenia označených (zákonných) sudkýň vyplýva, že existenciu vzťahu vylučujúceho ich z prejednávania a rozhodovania veci, resp. pochybnosti o svojej nezaujatosti vidia všetky tri vo vzťahu k účastníkom konania, keď žalobkyňa je sudkyňou Krajského súdu v Bratislave (ich kolegyňou) a žalovaný 2/ je v prejednávanej veci odvolacím súdom, na odvolanie ktorého vec bola predložená odvolaciemu súdu.

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sama skutočnosť, že sudca sa zo svojich subjektívnych hľadísk "cíti zaujatý" buď vo vzťahu k účastníkovi konania alebo k zástupcovi účastníka alebo že sa zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade môžu vznikať pochybnosti o jeho nezaujatosti, nezakladá ale bez ďalšieho dôvod pre vylúčenie tohto sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, a to najmä nie vtedy, ak okolnosti, z ktorých sudca subjektívne vyvodzuje možnosť vzniku pochybnosti o jeho nezaujatosti prístupe, nie sú ničím objektivizované alebo ak objektívne nemôžu viesť k legitímnym pochybnostiam o jeho nezaujatosti alebo ak sú vyvážené takými okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na ktoré jestvuje dostatočná záruka, že iný sudca nachádzajúci sa v rovnakej alebo obdobnej situácii by nemohol byť zaujatý a vylučoval by objektívnu oprávnenosť obavy z nedostatku nestrannosti súdneho rozhodovania. Všeobecné záruky takéhoto charakteru vyplývajú v právnom poriadku Slovenskej republiky predovšetkým z ústavne zakotveného nezávislého postavenia sudcu ako reprezentanta súdnej moci v demokratickej spoločnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie o návrhoch oprávnených osôb (§ 15 O.s.p.) založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska). V súlade s judikatúrou ESLP, ústavného súdu a tiež vyššie uvedeným výkladom dospel k záveru, že v prípade označených

sudkýň nemožno mať pochybnosti o ich nezaujatosti, ktoré by boli relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neexistuje žiadny dôvod objektívnej povahy, so zreteľom na ktorý by mohli vzniknúť pochybnosti o tom, že senát Krajského súdu v Bratislave zložený z označených sudkýň bude voči účastníkom konania postupovať nezaujato, neutrálne, že im prizná rovnaké možnosti na uplatnenie všetkých práv účastníka občianskeho súdneho konania, že žiadnemu z nich nebude nadŕžať a že vec objektívne – podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia – posúdi so zreteľom na všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie.

Preto rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že označené sudkyne nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

**V Bratislave 2. júla 2009**

**JUDr. Daniela Švecová, v.r.**  
**predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová